

Predmet: Besim Berisha (Burim Dibrani)

Okružni sud u Prištini/Prishtinë

Broj predmeta:

Broj optužnice: Kt.br. 146/99

Optužnica podignuta: 22.11.1999.

Tužilaštvo: međunarodni tužilac Paul Scoggin
domaći tužilac Laura Pula

Krivična dela:

- ubistvo iz člana 30. stav 2. tačka 3. KZK
- protivpravno lišenje slobode iz člana 63. tačka 4.

Optuženi: Besim Berisha (Burim Dibrani)¹

Branilac: advokat Ymer Osaj

Sudsko veće: međunarodni sudija Arkadiusz Sedek, predsednik Veća
međunarodni sudija Angela Kaptein, članica Veća
domaći sudija Zahide Gjonaj, članica Veća

Posmatrači: FHP Kosovo, OSCE

Glavni pretres: 28. jul 2009. godine

Izveštaj: Anka Kurteshi Hajdari, posmatrač FHP Kosovo

Glavni pretres započeo je čitanjem optužnice.

Optužnica tereti optuženog da je u večernjim časovima 02.08.1999. godine u kući porodice Milenković, koja se nalazila u ulici Đurđevdanska broj 138 u Prištini/Prishtinë, izvršio ubistvo Momčila Milenkovića i protivpravno lišenje slobode njegovog sina Svetomira Milenkovića, kome se od tada gubi svaki trag.

Optuženi se izjasnio da nije kriv.

Saslušanje optuženog Besima Berisha

Dana 2. avgusta 1999. oko 07:00 časova optuženi i njegov prijatelj Avdyl Dibrani krenuli su privatnim automobilom iz Prištine/Prishtinë prema Peći/Pejë, kako bi prisustvovali proslavi koju je organizovala OVK u selu Junik. Seća se da je bio ponedeljak jer je dve nedelje unapred planirao odlazak na proslavu. Na putu su ih zaustavile tri nepoznate osobe, koje su takođe krenule na proslavu. Povezli su ih, ali su oko 08:30 časova

¹ Prvo prvostepeno suđenje završeno je 30.03.2000. donošenjem osobađajuće presude i puštanjem optuženog iz pritvora, u kome se nalazio od 03.08.1999. godine.

zautavljeni na kontrolnom punktu KFOR-a u blizini Peći/Pejë. Pripadnici KFOR-a pretresli su vozilo, kao i njih petoricu, nakon čega su ih zadržali zbog navodne krađe odnosno učestvovanja u pljački. Ubrzo su odvedeni u sedište italijanskog KFOR-a a nakon određenog vremena u pritvorsku jedinicu Okružnog zatvora Peć/Pejë. Za vreme boravka u pritvoru sa ostalima koji su pritvoreni zajedno sa njim razgovarao je samo o svakodnevним stvarima, porodičnim prilikama i učestvovanju u OVK dok o razlozima privora nije razgovarao. Ne seća se koliko je tamo zadržan, ali nakon nekog vremena ponovo je prebačen u pritvor u Prištini/Prishitnë, gde je saznao da je optužen za ubistvo i otmicu.

U vreme kada je pritvoren leva ruka, podlaktica i šaka sa svim prstima, bila mu je povređena i zavijena improvizovnim gipsom. Inače, izgledao je isto kao danas, osim što je bio nešto mršaviji. Njegov prijatelj Avdyl Dibrani imao je dugu kosu dok se ostalih detalja ne seća. Envera Kastrati, jedan od trojice mušakaraca koje su povezli kritičnog dana i koji je zajedno sa njim i pritvoren, upoznao je tek kada je počelo prvo prvostepeno suđenje.

Saslušanje svedoka oštećene Valentine Aksentijević

Svedokinja je u kritično vreme imala osam godina.

Svedokinja je unuka ubijenog Momčila Milenkovića i sestričina nestalog Svetomira Milenkovića. Seća se da su kritične večeri u kuću njenog dede Momičila došlo nekoliko osoba. Njenu majku, dedu i nju odvojili su u posebnu sobu dok je ujak ostao u kuhinji. Nakon toga ujaka više nije videla. Seća se da je sa njima u sobi ostao jedan mušakarac koji je imao dugu kosu, kapu na glavi i mitisere po licu. Zatim su dedu izveli iz sobe i uveli ga u kuhinju dok su majku i nju maltretirali u sobi. Iz sobe u kojoj su se nalazili nije mogla da čuje i vidi šta se dešava u kuhinji jer ih je delila još jedna soba. Nešto kasnije rekli su im rekli da njena mama i ona moraju što pre da napuste kuću ili će ih ubiti. Grupa je ispreturala kuću, ali ne zna da li su nešto odneli. Nekon što je grupa otišla, izašle su iz sobe i u kuhinji našle dedu kome je stolnjak bio vezan oko vrata. Kada mu je njena majka odvezala stolnjak videla je kako mu na usta i nos curi krv. Pokušao je da ustane i da ih zagrlji. Pao je na kuhinjskom pragu i više nije ustao. Nakon toga njena majka je pokušala da nađe ujaka Svetomira, ali bez uspeha. Obratile su se za pomoć komšijama, ali oni nisu mogli da im pomognu. Primili su ih neki stari ljudi. Više se ničega ne seća jer je zaspala.

Iz priča koje su nakon događaja vođene u porodici saznala je da su predstavnici UN odneli telo njenog dede u kapelu i da je sahranjen u Prištini/Prishine. Nikada o ovome nije razgovarala sa majkom. Nakon indicinta napustile su Kosovo/Kosovë i nikada se više nisu vratile. Majka je umrla 2002. godine.

Njen ujak Svetomir nikada nije pronađen.

Saslušanje svedoka oštećenog Budimira Milenkovića

Svedok je sin ubijenog Momčila i brat nestalog Svetomira Milenkovića. Nije prisustvovao kritičnom događaju, ali ga je njegov ujak o tome obavestio sledećeg dana, 3. avgusta 1999. godine. Nije prisustvovao sahrani svog oca, ali mu je stric rekao da je sahranjen na prištinskom groblju, pored groba njegove majke. Nije mu poznato da li vršena obdukcija tela.

Nestanak brata Svetomira prijavio je Međunarodnom komitetu crvenog krsta. Svetomir se i danas vodi kao nestao. Nisu mu poznati razlozi njegove otmice jer nikada nije imao problema u sredini u kojoj je živeo.

Nakon što su njegova sestra Jorgovanka i sestričina Valentina prešle da žive u Srbiji, Valentina mu je ispričala da je u njihovu kuću došla grupa muškaraca koja je tražila oružje. Pretražili su kuću, ali kako ništa nisu pronašli počeli su da maltretiraju ukućane. Jedan od njih imalo je gips na ruci dok je drugi imalo dugu kosu. Osoba koja je imala dugu kosu odvušla ju je u drugu sobu i pokušala da je uguši jastukom. Njegov brat je upeo da pobjegne preskočivši zid, ali su ga uhvatili između kuće i železničke stanice. Istu priču mu je ispričala i sestra i pojasnila da su u kuću ušla tri muškarca dok su dvojica ostala ispred kuće. Nakon događaja u kuću su došli pripadnici KFOR-a i odveli je na identifikaciju, kojom prilikom je prepoznala čoveka sa gipsom na ruci, čoveka sa dugom kosom i još jednog sa plavom kosom.

Emitovanje video-snimka lica mesta

Za vreme emitovanja video-snimka javnost je bila isključena.

Komentar:

Svedoci su iz bezbednosnih razloga svedočili putem video-linka iz susedne prostorije. Svedokinja Aksentijević je istakla da je osobu koje se seća od kritičnog dana prepoznala prilikom prepoznavanja koje je organizovao UN i da je istom prilikom o tome dala izjavu, ali se ne seća kada i gde se to dogodilo. Svedokinji je predložena izjava na kojoj stoji njen potpis, nakon čega je izjavila da se izjave ne seća ali da pretpostavlja da je potpis na izjavi njen.

Glavni pretres: 5. avgust 2009.

Izveštaj: Anka Kurteshi Hajdari, FHP Kosovo, posmatrač

Saslušanje svedoka Enver Kastrati

Svedok je 2. avgusta 1999. oko 07:00 časova krenuo autom na susret koji je organizovala OVK u selu Babaloć/Baballoq. Kada je došao do Peći/Pejë nastavio je pišice, tako da je na regionalnom putu Priština/Prishtinë, kod oštećene zgrade bivše kasarne JNA, sreo dvojicu pripadnika OVK, koje je pozavao iz viđenja i koji su takođe krenuli na sastanak u

selo Babaloć/Baballoq. Kraj njih se ubrzo zaustavio jedan automobil u kojem su bile dve njemu nepoznate osobe. U toku razgovora saznao je da su krenuli na isti skup OVK, tako da su nastavili put zajedno. Ubrzo su zaustavljeni na kontrolnom punktu italijanskog KFOR-a, koji je izvršio kontrolu putnika i vozila, nakon čega su zadržani zbog sumnje da su učestvovali u nekoj krađi. Neko vreme su ih zadržali u sedištu italijanskog KFOR-a, gde su svi bili smešteni u istoj prostoriji. Zbog prisustva vojnika nisu međusobno razgovarali jer im je bilo zabranjeno. Oko ponoći prevezeni su u pritvorski centar u Peći/Pejë, gde su smešteni u odvojenim prostorijama. Sledećeg dana su ih sproveli u pritvorski centar u Prištini/Prishtinë, gde su upoznati da se terete za ubistvo i otmicu. Tu je zadržan tri noći, nakon čega je oslobođen.

Optuženog Besima Berisha je upoznao u toku provostepenog postupka. Poznato mu je da je bio pripadnik OVK, ali se nisu poznavali.

Svedoku je predočena njegova izjava od 5.08.1999. godine u kojoj je naveo da je za vreme boravka u bazi KFOR-a razgovarao sa osobom koja je imala dugu kosu i drugom koja je imala gips na ruci. Čovek sa dugom kosom mu je rekao da su u Prištini/Prishtinë učestvovali u ubistvu jedne odnosno dve osobe. Osoba sa gipsom na ruci rekla je da je tom prilikom bila jedna devojčica koja je stalno plakala, te da nije mogao da je ubije. Njegova dva prijatelja pitala su ovu dvojicu kako su tako nešto mogli da urade i to bez naredbe. U istoj izjavi navedeno je da je bio pripadnik 131. birgade OVK. Svedok je negirao da je dao izjavu ovakve sadržine. Popis na toj izjavi jeste njegov, ali je on izjavu potpisao bez prethodnog čitanja jer je bio uznemiren zbog hapšenja i nije razumeo značaj davanja izjave. Seća se da je rekao da je bio pripadnik OVK, ali da su podatak o brigadi istražitelji prepisali iz identifikacione karte o njegovom članstvu.

Komentar:

Svedok je bio izričit da su ih pripadnici KFOR-a pritvorili na dan održavanja skupa OVK, 2. avgusta 1999. godine, a ne 3. avgusta 1999. tj. jedan dan nakon kritičnog događaja. Sa druge strane, nije mogao da se seti drugih detalja i datuma iz prošlosti npr. da li je prilikom davanja izjave prisustvovao branilac. Rekao je da je dobio pretnje prilikom davanja izjave 5.08.1999. godine, ali da se ne seća kakve su te pretnje bile.

Svedok je prilikom odgovaranja na pojedina pitanja rekao da su pritvoreni 2. avgusta, da bi kasnije rekao da je to bilo 3. avgusta. Posmatrač je stekao utisak da svedok želi da pruži alibi optuženom.

Izvođenje materijalnih dokaza:

U nastavku dokaznog postupka prihvaćeni su sledeći dokumenti:

- izjava optuženog Besima Berisha data italijanskom KFOR-u 03.08.1999. godine
- izjava Envera Kastrati od 03.08.1999. godine.
- izjava Besima Berisha od 03.08.1999. godine
- izjava Hajdara Sahiti od 03.08.1999. godine
- izveštaj veštaka o otiscima prstiju
- informacije UNMIK-a od 16.03.2000. godine.

Odluke Sudskog veća

Sudsko veće je konstatovalo da svedok Avdyl Dibrani nije dostupan Sudu i predložilo da se umesto neposrednog sastušanja ovog svedoka na glavnom pretresu pročitaju njegove izjave koje je dao u prekrivičnom postupku. Tužilac se saglasio sa predlogom Veća dok se odbrana protivila čitanju svih izjava svedoka odnosno onih koje je svedok dao policijskim organima. Sudsko veće će o ovom pitanju odluku doneti naknadno.

Veće je uz saglasnost stranaka donelo odluku da se sasluša veštak sudske medicine, koji bi dao nalaz i mišljenje u pogledu povrede leve ruke optuženog, kao i da se pribavi odgovarajuća medicinska dokumentacija.

Glavni pretres: 31. avgust 2009.

Izveštaj: Anka Kurteshi Hajdari, FHP Kosovo, posmatrač

Posmatrač FHP nije pratio suđenje.

Glavni pretres: 7. septembar 2009.

Izveštaj: Anka Kurteshi Hajdari, FHP Kosovo, posmatrač

Odluke Sudskog veća

Sudsko veće donelo je odluku da se izvrši ekshumacija i obdukcija posmrtnih ostataka Momičila Milenkovića kako bi se utvrdio uzrok smrti, s obzirom da do sada autopsija nije vršena.

Veće je odlučilo da angažuje dva veštaka sudske medicine dr Mareka Gasior i dr Tefika Gashi, tako da će oni dati nalaz i mišljenje u pogledu povreda leve ruke optuženog nanetih vatrenim oružjem, povreda na posmrtnim ostacima Momčila Milenkovića, uzroku smrti i eventualnoj uzročno-posledičnoj vezi između radnji optuženog i smrti Milenkovića. Veće je pre odluke da angažuje dr Tefika Gashija zatražilo mišljenje dr Mareka Gasior o stručnosti i profesionalnosti dr Gashija. Dr Gasior je naveo da je često saradivao sa dr Gashijem, da ga profesionalno veoma ceni i da bi zajedničko odlučivanje u konkretnom slučaju bilo sveobuhvatnije.

Predlog odbrane

Odbrana je predložila da Sud službenim putem pribavi celokupnu medicinsku dokumentaciju Univerzitetskog centra Priština o boravku optuženog odnosno pacijenta Burima Dibrani u toj ustanovi u toku jula 1999. godine zbog povrede leve ruke nanete vatrenim oružjem. Takođe, odbrana je predložila da se od KFOR-a pribavi medicinska dokumentacija, koja se odnosi na medicinsku pomoć pruženu optuženom nakon pritvaranja.

